

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 15. фебруар 2013. године

Предмет бр. 342/09

Светислав МИРИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 15. фебруара 2013. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
гђе Кристин ЧИНКИН
гђе Франсоаз ТУЛКЕНС

Уз помоћ

г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, обављеног такође и електронским путем, у складу са правилом 13 § 2 свог Пословника, одлучила је како следи:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 21. априла 2009. године и уписана је 4. децембра 2009. године.
2. Дана 15. децембра 2010. и 29. децембра 2010. године, Комисија је од жалиоца затражила додатне информације. Комисија је од жалиоца примила одговор 3. фебруара 2011. године.
3. Дана 18. јула 2011. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а

на прихватљивост жалбе. СПГС је доставио одговор УНМИК-а 31. августа 2011. године.

4. Дана 18. маја 2012. године, Комисија је поново проследила предмет СПГС-у како би добила додатне примедбе УНМИК-а на прихватљивост жалбе. Дана 28. децембра 2012. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

5. Жалилац је син гђе Марте Мирић и брат гђе Марице Мирић.
6. Жалилац наводи да је његова мајка нападнута 26. јуна 1999. године у њиховој породичној кући у селу Бело Поље, у општини Пећ, од стране више албанских мушкараца, укључујући једног који је носио ознаке ОВК. Нападаци су напали његову мајку, ставили јој повез око очију и везали је за столицу, а онда су, тако да је она могла да чује, њих тројица силовали његову сестру која је имала ментални и физички инвалидитет и убили је, пресекавши јој грло бријачем.
7. Жалилац наводи да су напад, силовање и убиство пријављени КФОР-у и истражном судији Окружног суда у Београду. Према документима које је доставио УНМИК, УНМИК је за ове наводе сазнао децембра 2003. године.
8. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБА

9. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи силовање и убиство његове сестре и напад на његову мајку.
10. Комисија је мишљења да се може сматрати да се жалилац позива, тим редоследом, на повреду права гђе Марице Мирић на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), повреде права гђе Марице Мирић и гђе Марте Мирић на забрану мучења и нечовачног или понижавајућег поступања, загарантованих чланом 3 ЕКЉП и чланом 7 Међународног споразума о грађанским и политичким правима (МСГПП) и повреде права гђе Марице Мирић на забрану насиља заснованог на полу, загарантованог Конвенцијом о елиминисању свих облика дискриминације жена (КЕДЖ).

IV. ПРАВО

11. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

12. Жалилац се жали на изостанак адекватне кривичне истраге силовања и убиства његове сестре и мучења његове мајке.
13. У својим коментарима, СПГС тврди да не постоје информације којима би се утврдило да је жалилац икада пријавио предмет УНМИК-у и да, због тога, УНМИК није имао обавезу да спроведе истрагу којом би се утврдило да ли је смрт изазвана незаконитим делом и која би довела до идентификације и кажњавања лица одговорних за смрт жртве.
14. Комисија одбацује аргумент СПГС-а да, пошто жалилац никада није пријавио случај УНМИК-у, исти није имао обавезу да спроведе истрагу силовања и убиства гђе Марице Мирић и мучења гђе Марте Мирић. У том погледу, Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права којом се предвиђа обавеза сходно члану 2 ЕКЉП коју имају надлежни органи у погледу спровођења ефикасне истраге смрти које су узроковане употребом силе. Суд сматра да органи морају сами предузети радње када им се пажња скрене на одређени предмет и да не смеју препустити иницијативи блиских сродника било подношење формалне жалбе или преузимање одговорности за спровођење било каквих истражних поступака (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП) Велико веће [ВВ], *Илхан против Турске*, бр. 22277/93, пресуда од 27. јуна 2000, § 63, ЕКЉП 2000-VII; ЕСЉП *Рантсев против Кипра и Русије*, бр. 25965/04, пресуда од 7. јануара 2010, § 232; ЕСЉП [ВВ], *Ал-Скеини и остали против Уједињеног Краљевства*, бр. 55721/07, пресуда од 7. јула 2011, § 165). Није одлучујуће да ли су чланови породице преминулог или други појединци поднели формалне жалбе релевантном истражном органу како би постојала обавеза спровођења истраге (случај *Ерги против Турске*, бр. 23818/94, пресуда ЕСЉП од 28. јула 1998, Извештаји о пресудама и одлукама, 1998-IV, § 82; случај *Јаша против Турске*, бр. 22495/93, пресуда ЕСЉП од 2. септембра 1998, Извештаји о пресудама и одлукама, 1998-VI, § 100; видети такође, случај *Булатовић*, бр. 165/09, одлука Саветодавне комисије за људска права од 21. децембра 2011, §§ 16- 17).
15. Иако СПГС није изнео аргументе у погледу прихватљивости члана 3 у овим околностима, Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права, којом је предвиђено да се обавеза истраживања озбиљних повреда људских права, која је већ прихваћена сходно члану 2 ЕКЉП, проширује на наводна кршења права на забрану мучења и нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП (видети, између осталих органа, ЕСЉП, *Коки и остали против Словачке*, бр. 13624/03, пресуда од 12. јуна 2012, § 215; *М. и остали против Италије и Бугарске*, бр. 40020/03, пресуда од 31. јула 2012, § 100. Слично томе, Комитет за људска права је закључио да, сходно члану 7 тумаченом заједно са чланом 2(3) МСГПП, „надлежни органи морају брзо и непристрасно испитати жалбе у вези са лошим поступањем“ (видети КЉП, Општа примедба бр. 20, 44. заседање, 1992 § 14). Поред тога, према општем међународном праву и одређеним инструментима људских права, државе морају прописно да поступају како би истражиле и казниле поступке насиља заснованог на полу (видети Комитет за елиминацију дискриминације жена, Општа препорука бр. 19, 1992).
16. Комисија напомиње да су, према документима које је доставио УНМИК, органи УНМИК-а били упознати са овим чињеницама најкасније 2003. године. Комисија сматра да су од тог тренутка па надаље органи УНМИК-а били у обавези да започну ефикасну истрагу ових предмета сходно члану 2 и члану 3 ЕКЉП.

17. Из ових разлога, Комисија је мишљења да жалба у својој целости покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да жалба није очигледно неоснована у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
18. Нису установљени други разлози на основу којих би жалба била проглашена неприхватљивом.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ ПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући